

นวัตกรรมการพัฒนาต้นแบบเมืองสุขภาพดี

ดิจิทัลออนไลน์ยุค Thailand 4.0

เชิดเกียรติ แก้วกลสิกิจ, ภ.บ.(เกียรตินิยมอันดับ 1) , สม.
สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 2 พิษณุโลก กรมควบคุมโรค

ความสำคัญ

เขตเมืองคือบริเวณที่มีประชากรอยู่อาศัยอย่างหนาแน่นเป็นชุมชนเกิน 10,000 คน เป็นศูนย์กลางทางด้านการบริหารและการปกครอง มีการติดต่อสื่อสาร สิ่งก่อสร้าง การคมนาคม เป็นลักษณะเฉพาะที่แตกต่างจากชนบท ในยุคปัจจุบันศตวรรษที่ 21 สังคมเปลี่ยนไปสู่ความเป็นเมืองมากขึ้น แต่สิ่งที่คนเมืองต้องเผชิญคือปัญหาโรคและภัยสุขภาพที่ซับซ้อนขึ้น หน่วยบริการสาธารณสุขต่างๆ เป็นเพียงการบรรเทาปัญหาเบื้องต้น สังคมเมืองจึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาโลกการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการช่วยเหลือ และดำเนินกิจกรรมป้องกันควบคุมโรค และภัยสุขภาพ คนรุ่นใหม่มีวิถีการทำงานที่ยืดหยุ่น ไม่ยึดติดกรอบเวลา ขอบเขตสถานที่ การสื่อสารออนไลน์รูปแบบต่างๆ สามารถทำได้ตลอด 24 ชั่วโมง เป็นปัจจัยที่ 5 ที่ช่วยลดข้อจำกัดด้านเวลาที่มีอยู่เดิม ก่อให้เกิดวิถีชีวิตในรูปแบบอิสระ หลุดออกจากกรอบเดิมๆ เกิดการแบ่งปันข้อมูลความรู้กัน เรียนรู้ทุกที่ทุกเวลา กระจายข้อมูลข่าวสารได้อย่างรวดเร็ว ดังนั้นจึงควรสร้างสังคมสมมุติออนไลน์เพื่อตอบสนองความต้องการใช้ชีวิตของคนเมืองยุคใหม่

วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนได้เข้าถึงบริการเชิงรุกมาตรการเตือนภัยการเฝ้าระวังป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพในรูปแบบสังคมสมมุติออนไลน์ขนาดใหญ่
2. เพื่อให้ประชาชนรุ่นใหม่ เกิดการรับรู้ข้อมูลความเสียหายสุขภาพตามสถานการณ์ มีความตระหนักในการป้องกันตนเองมากขึ้น

วิธีการที่ใช้

สร้างนวัตกรรมต้นแบบเมืองดิจิทัลออนไลน์เตือนภัยโรคและภัยสุขภาพรูปแบบที่ทันสมัยจากงานประจำงานวิจัยยุค Thailand 4.0 แล้วจัดทำมาตรการเตือนภัยฯ ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ พร้อมการเผยแพร่ปฏิสัมพันธ์สู่ประชากรในเขตเมืองอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่อง

ผลการศึกษา

ตั้งแต่ช่วงเดือน ตุลาคม 2560 ถึง พฤษภาคม 2561 พบว่าได้นวัตกรรมต้นแบบ “เมืองสุขภาพดี” ดิจิทัลออนไลน์ โดยมีลักษณะรูปแบบที่สำคัญ คือ

1. ใช้ฟรีเว็บไซต์ <http://ubdpc2.blogspot.com> ในการพัฒนาเมืองดิจิทัล
2. มีชุมชนเสมือนย่อย เป็นแบนเนอร์ชุมชนสื่อสังคมออนไลน์ คือ ชุมชน Facebook Fanpage, ชุมชน LINE Group, ชุมชน Twitter
3. สร้างคุณสมบัติให้เมืองดิจิทัลมีเครื่องมือ “ล่ามอัจฉริยะ” แปลเนื้อหาจากภาษาไทยเป็นภาษาท้องถิ่น เช่น ภาษาแม่ และภาษาในกลุ่มประเทศเพื่อนบ้านอาเซียน เช่น ภาษาเมียนมา ลาว เขมร มาลาญ เวียดนาม ชาว อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ รวมทั้งภาษาสำคัญต่างๆ ทั่วโลกอีกกว่า 103 ภาษา เช่น ภาษาจีน ญี่ปุ่น เกาหลี อังกฤษ ฝรั่งเศส สเปน เยอรมัน อาหรับ ละติน ฯลฯ เพื่อให้ทุกคนสามารถเข้าถึงความรู้ได้โดยไร้เขตแดนทางภาษาและวัฒนธรรม
4. มีระบบวิเคราะห์สถิติการปฏิสัมพันธ์ในเมือง เป็นรายวัน รายสัปดาห์ รายเดือน และเวลาที่ทั้งหมด เป็นรูปแบบตัวเลข แผนภูมิกราฟเส้น แสดงผลประเทศ ระบบปฏิบัติการทางเทคนิคเป็นแผนภูมิกราฟวงกลมได้ ระบบเส้นทางออนไลน์ต้นทางแหล่งข่าวเมืองดิจิทัลมาได้
5. พบว่าจากเครื่องมือนับจำนวนประชากรอัตโนมัติที่เข้าร่วมปฏิสัมพันธ์ความรู้และภัยสุขภาพ จำนวน 18 เรื่อง ผ่านโทรศัพท์มือถือสมาร์ทโฟนระบบ Android, IOS, คอมพิวเตอร์พกพาและแบบตั้งโต๊ะแล้วกว่า 1,050 ราย
6. เรื่องยอดนิยมมากที่สุด 5 อันดับ เรียงจากมากไปหาน้อย คือ โรคไข้เลือดออก โรคอุจจาระร่วง อุบัติเหตุทางถนน โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และโรคใช้หัวใจใหญ่

สรุปและวิจารณ์

ต้นแบบเมืองสุขภาพดีดิจิทัลออนไลน์มีลักษณะที่สำคัญ คือ ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีผสมผสานกันในยุค Thailand 4.0 ดำเนินการทางฟรีเว็บไซต์ มีชุมชนย่อยเป็นสื่อสังคมออนไลน์ยอดนิยม มีเครื่องมือล่ามอัจฉริยะแปลเนื้อหาจากภาษาไทยเป็นภาษาท้องถิ่น กลุ่มประเทศอาเซียน รวมทั้งภาษาสำคัญต่างๆ ทั่วโลกอีกกว่า 103 ภาษา ไร้เขตแดนทางภาษาและวัฒนธรรม มีระบบวิเคราะห์สถิติเป็นตัวเลข แผนภูมิกราฟเส้น กราฟวงกลมได้ ร่วมปฏิสัมพันธ์กระทำผ่านโทรศัพท์มือถือสมาร์ทโฟนระบบ Android, IOS, คอมพิวเตอร์พกพาและแบบตั้งโต๊ะ กระจายแบ่งปันข้อมูลความรู้ทางสาธารณะได้ในวงกว้าง รวดเร็ว ภายใต้วงอันสั้น ไร้รอยต่อข้อจำกัดด้านเวลาและพื้นที่ สื่อสารทางตรงถึงประชาชน เหมาะสมกับวิถีชีวิตคนเมือง

ข้อเสนอแนะ

ทิศทางการใช้ประโยชน์ในระยะต่อไป สถาบันป้องกันควบคุมโรคเขตเมือง กรมควบคุมโรค และหน่วยงานในระดับพื้นที่ ควรดำเนินการรวบรวมเทคนิควิธีการนวัตกรรมเมืองดิจิทัลออนไลน์นี้ แล้วทดลองขยายผลระดับคนเมืองรุ่นใหม่ผ่านช่องทางสาธารณะอื่นๆ ให้กลุ่มเป้าหมายได้เข้าถึงบริการความรู้มีส่วนร่วมในการป้องกันตนเอง ปรับเปลี่ยนทัศนคติและพฤติกรรม รู้วิธีการหลีกเลี่ยงปัจจัยเสี่ยงป้องกันตนเองล่วงหน้า จะช่วยลดหรือบรรเทาความรุนแรงของโรคและภัยสุขภาพ มุ่งสู่สังคมเมืองสุขภาพดีวันหน้า

สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 2 พิษณุโลก กรมควบคุมโรค

Online City : <http://ubdpc2.blogspot.com>